

՚ի՛» ձայնը, միախառնելով թռչունների երեկոյեան երգեցողութեան հետ, մի առանձին կենդանութիւն էին տալիս շրջակայքին: Նրանք զանազան բանջարներ էին քաղում, այն բանջարները, որ մեր կողմերում վաղուց արդէն քաղելու չորացրել էին ձմեռոյ համար:

Մեր հանդէպ՝ սարի կուրծքի վրայ՝ կպած էր մի գիւղ, որ իր գեղեցկադիր բարձրութիւնից նայում էր դէպի ծովը: Այդ գիւղը, կարծես, կտրուած լիներ Ոչտունեաց աշխարհից, ապրում էր իր լռիկ, մնչիկ առանձնութեան մէջ, հրճում էր ծովի ալիքներով, շնչում էր իր լեռների թարմ, հովասուն օդը եւ վայելում էր իր շրջակայքի բարիքները, որ այնքան շռայլութեամբ պարգեւել էր առատածէն բնութիւնը: Մենք դիմում էինք դէպի այդ գիւղը:

Արեւը մտնելու վրայ էր: Նրա պայծառ ճառագայթները մի առանձին փայլ էին ստանում, շողողալով ծառերի լայն, հիւթալի տերեւների վրայ: Ինձ թւում էր, որ ամբողջ շրջակայքը ծփում էր, թրթռում էր մի սքանչելի ոսկեգօծութեան մէջ: Ոսկեգօծ էին երեւում կարմիր հարսներն ու աղջիկները, որ պտտւում էին մարգերի մէջ, ոսկեգօծ էին երեւում ձիերն ու կովերը, որ ներքեւում արածում էին արօտների մէջ, ոսկեգօծ էին երեւում այծերն ու ոչխարները, որ վերեւում թռչկոտում էին մի ժայռից դէպի միւսը, ոսկեգօծ էին երեւում շինականները, որ, երկար գերանդիները ուսներին դրած, վերադառնում էին խոտհունձից. ոսկեգօծ էր երեւում գիւղական փոքրիկ եկեղեցու գմբէթը, որ իշխում էր միւս շէնքերի վրայ, ոսկեգօծ էր երեւում եւ ծիրանի ծովը, որ ծաւալւում էր հեռու ու հեռու եւ ապա միախառնւում էր նոյնպէս ոսկեգօծ երկնքի հետ: Ես առաջին անգամն էի տեսնում, թէ որպիսի՞ հրաշալի պատկեր է նկարում արեւի երեկոյեան վերջալոյսը, երբ նա իր արարչագործ վրձինի տակ ունի ընդարձակ ջուր, պարզ երկինք, կանաչազարդ դաշտավայր եւ գեղեցիկ լեռներ՝ ալիքաւոր, գեղազարական բարձրութիւններով:

Արեւը մտաւ, եւ կախարդական պատկերը սկսեց փոքր առ փոքր անհետանալ մեր աչքերից: Մի քանի պատառ ձիւնագոյն ամպեր միայն պահպանել էին իրանց վրայ սքանչելի ոսկեգօծութիւնը՝ այն եւս եղծոնեցաւ, եւ մոխրագոյն մռայլը տիրեց ամէն տեղ:

Ես նայեցի Ասլանի երեսին. նրա դէմքը նոյնպէս մռայլուած էր: Ի՞նչ էր մտածում նա՝ ես չգիտեմ: Բայց ես մտածում էի, ինչո՞ւ այդ բոլորը, որ այդքան գեղեցիկ է, որ այդքան հիանալի է, ուր ամէն արարած այդքան ուրախ է, այդքան զոարթ է, ուր ամէն ինչ ժպտում է, ծիծաղում է, միայն մա՛րդը՝ բոլորի տերն ու իշխանը, չէ կարող վայելել մշտատեւ ուրախութիւն, չէ կարող կատարելապէս երջանիկ լիւնել: